

POTESTAT (6) sb m

Teksty nie oznaczają ó oraz é; a pochylone.

sg N potestât (4). ◇ G potestâta (1). ◇ pl N potestâtowie (1). ◇ [G potestât(o)w.]

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. Mocarz [potestates – mocarstwo, to jest wielcy a znamienici panowie Mącz 430c; panowie przedni, celni w Rzeczypospolitej – potestates Cn] (2) : Przypominałci bych okoliczne krolestwá/ ony wielkie kfiętwá á zacne Monárchie/ [...] iáko fie oni poteftatowie w nich łomili/ pádáli/ á w niwecz obrácali *RejZwierc* 185.

a. Bóg (1) :

Szereg: »ksiązę a potestat« (1): Tu iuz możelz śnádnie zrozumieć co to iesth zá Kfiązę á co to iest zá poteftat/ przed ktorym drżą á pod nogi iego vpadáią wżycy krolowie świátá tego. *RejAp* 8.

b. [Mocarstwa, nazwa jednego z chórów anielskich: gdyż nałz kor Anyelki Pryncypałow y poteftatow/ w niebiełkiey ierárchiey/ záwždy był przednieyłzy *PostępekPrCzart* 9v.

W połączeniu szeregowym: iże áni śmierć/ áni żywot/ áni Anyołowie/ áni poteftatowie/ áni ninieyłze/ áni przyłzłe/ áni żadne rzeczy mogą nas oddalić od miłości Bożey *GilPos* 264v.]

2. Podesta, burmistrz we włoskich republikach miejskich; zawsze w połączeniu z przymiotnikiem od nazwy miasta (4) : A wždy poteftat Padewłki nie niemo łądzi/ ále y pyta y rozmáitemi kłztały dochodzi rzeczy *GórnRozm* F4, F4 marg.

W połączeniu z imieniem własnym [potestat + imię, imię + potestat] (2): Podáią teraz łobie ludzie przez ręce łady ná pismie onego Zacnego *Poteftata* Padewłkiego *Gobba Grimani*, ktore łady równáią łię mądrości *Salámonowej* *GórnRozm* F4, F4 marg.

Synonimy: 1. mocarz; **a.** włajca; 2. potentat.

KW, ZCh